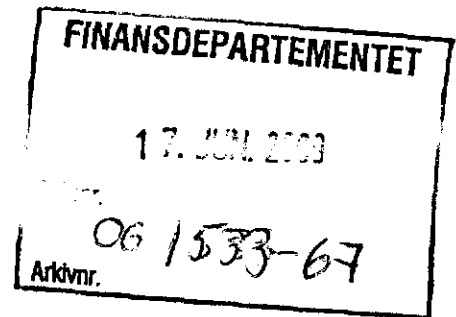

POLITIET

POLITIDIREKTORATET

Det kongelige justis- og politidepartement
Postboks 8005 Dep
0030 OSLO

Deres referanse
06/533

Vår referanse
2009/00665-4 008

Dato
12.06.2009

Høring - NOU 2009:4 Tiltak mot skatteunndragelser

Det vises til høringsbrev fra Finansdepartementet av 11. mars 2009 med utsatt frist for merknader til 12. juni. Høringen gjelder forslag om tiltak mot skatteunndragelser, NOU 2009:4.

Politidirektoratet har forelagt saken for samtlige politimestere og har mottatt svar fra Rogaland og Gudbrandsdalen politidistrikter.

Skatteunndragelser er et betydelig problem nasjonalt og internasjonalt. Politidirektoratet er positive til at man iverksetter tiltak på området.

Generelt

Utvalget har påpekt betydningen av oppdagelses- og reaksjonsfrekvensen for borgernes vilje og evne til å etterleve skatte- og avgiftsregelverket. Politiets ressursituasjon er påpekt som en utfordring i forhold til dette, og som tiltak er det i flere tilfeller foreslått at kontrollorganene skal få økt ansvar og handlingsrom. Dette gjelder blant annet administrative reaksjoner på valutasmugling, administrative beslutninger mot medhjelpere til skatteunndragelser, skattevesenets behov for å offentliggjøre egne forvaltningsvedtak, økt tilgang på meldinger om mistenkelige transaksjoner m.m. Politidirektoratet er positiv til NOU 2003:15 *Fra bot til bebring* som legger opp til en mer hensiktsmessig fordeling av administrative sanksjoner og straff, men påpeker at politiets ressursituasjon ikke bør bli hovedargumentet for fordelingen av oppgaver og ansvarshjemler.

Dagens situasjon tilsier at politiets ressurser i større grad må balanseres i forhold til kontrollorganenes anmeldelseskapasitet. Direktoratet er derimot uenig i utvalgets forslag, s. 228/229, om å øremerke midler til etterforskning av økonomisk kriminalitet idet dette kan gå utover politiets løsning av øvrige oppgaver, se utvalgets forslag s. 228/229.

Vedrørende konkrete tiltak

Utvalget foreslår at *politiet bistandsplikten* skal lovfestes i ligningsloven. Dette vil ikke innebære en utvidelse av politiets plikt idet denne allerede følger av sedvane, jfr. Politilovens § 5-2. Politidirektoratet støtter forslaget.

Politidirektoratet

Post: Postboks 8051 Dep., 0031 Oslo
Besøk: Hammersborggata 12
Tlf: 23 36 41 00 Faks: 23 36 42 96
E-post: politidirektoratet@politiet.no

Org. nr.: 982 531 950 mva
Bankgiro: 7694.05.02388

Meldinger om mistenkelige transaksjoner kan oversendes fra Enheten for finansiell etterretning ved Økokrim (EFE) til forvaltningen om det foreligger straffbare overtredelser. Utvalget foreslår enstemmig at adgangen skal utvides slik at meldinger også skal kunne formidles til skatte- og avgiftsmyndighetene til bruk i deres arbeid med skatt, avgifter og toll, se utredningen s. 154/155. Politidirektoratet mener dette vil være hensiktsmessig og at mener at personvern hensynet vil kunne ivaretas hos kontrollmyndighetene som har gode rutiner for behandling av taushetsbelagt informasjon.

Et flertall av utvalget foreslår at skatte- og avgiftsmyndighetene skal få myndighet til å ilegge *administrative sanksjoner for medvirkere*. Politidirektoratet ser at en slik adgang kan være effektiv og øke reaksjonsfrekvensen, men ser rettssikkerhetsmessige betenkeligheter ved dette. Medvirkerbegrepet er juridisk krevende, og en særlig utfordring på skatte- og avgiftsområdet er at ansvaret er relativt ubenyttet. Man står ovenfor et rettsområde under utvikling. Det er således viktig med erfaring og kompetanse hos saksbehandlerne. Politidirektoratet ser samtidig at bruken av profesjonelle medhjelpere, som skatterådgivere, øker blant organisert kriminelle. En stiller derfor spørsmålsteget om administrative reaksjoner er den rette formen for reaksjon.

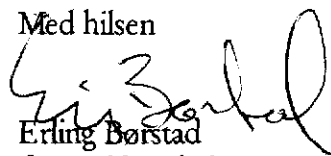
Utredningen foreslår en *økning av kontrollorganenes tilgang på informasjon* gjennom ileggelse av opplysningsplikt samt økning av adgangen til å innhente kontrollopplysninger. Politidirektoratet mener at dette vil kunne bedre beslutningsgrunnlaget og innebære at eventuelle anmeldelser til politiet får økt kvalitet. En ser samtidig at kontrasten mellom opplysningsplikten i forvaltningssaker og selvinnskriminalitetsvernet i straffesaker blir større. Klare grenser mellom forvaltnings- og straffesaker vil bli viktig for å unngå å krenke de straffeprosessuelle rettigheter. Blant disse tiltakene er det foreslått at advokater, med visse unntak skal likestilles med øvrige skatterådgivere. Politidirektoratet støtter forslaget idet man ikke kan se tilstrekkelig grunnlag for en forskjellsbehandling mellom de ulike skatterådgivere, se utvalgets flertallsbegrunnelse på side 160.

Norsk registrerte utenlandske foretak, *NUF*, har vist seg å være utfordrende for kontrollorgan og politi. Det er foreslått en rekke tiltak og Politidirektoratet er enig i behovet for å bedre kontrollen med disse.

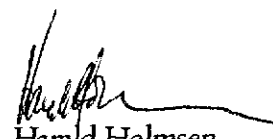
Utvalget har foreslått en rekke forskjellige *tiltak mot kontantøkonomien*, herunder fjerning av 1000-kroneseddelen, begrensninger i næringsdrivendes adgang til å betale med kontanter, umiddelbar journalføring av personale og sertifiserte og plomberte kassaapparater. Disse tiltakene vil bidra til å forenkle bevisføringen i straffesaker og Politidirektoratet støtter forslagene. Utvalget foreslår også at Tollvesenet bør tillegges administrativ myndighet til å bøtelegge valutasmuglere med inntil 50 % av verdien av pengene. Forslaget begrunnes delvis med at politiet ikke har tilstrekkelig ressurser til å følge opp de saker som anmeldes i dag og at bøtenivået er lavt. Politidirektoratet er av den oppfatning at etterforskning og irettføring av denne type saker fortsatt bør høre inn under politiet og påtalemyndigheten.

Privatmarkedet består av en ikke ubetydelig del av den svarte omsetningen av varer og tjenester. Utvalget har foreslått en rekke tiltak for å begrense omfanget og Politidirektoratet mener disse vil ha en preventiv virkning. Det vil dog bemerkes at mange i privatmarkedet benytter "svarte tjenester" under 10 000 kroner slik at beløpsgrensen bør vurderes.

Med hilsen

Erling Børstad
funng. avdelingsdirektor

Harald Holmsen
funng. seksjonssjef

Saksbehandler:
Ingunn M. Kjørstad
Tlf: 23 36 41 26

Kopi:
Finansdepartementet
Økokrim
Riksadvokaten